

تبیین اسلام تحقیقی

در ترجمه شاعر حسینی

از بیانات مرجع عالیقدر

حضرت آیت الله العظمی حاج سید صادق حسینی شیرازی العکالی بن عطیه

تبیین اسلام حقیقی در ترویج شعائر حسینی

از بیانات مرجع عالیقدر

حضرت آیت الله العظمی سید صادق حسینی شیرازی «دام ظله»

- ناشر:.....
- نوبت چاپ:.....
- تیراژ:.....
- لیتوگرافی و چاپ:.....
- شابک:.....
- قیمت:.....

مقدمه

طبق روال هرساله‌ی بیت فقاهت و مرجعیت، گردهمایی بزرگ مبلغان دینی در آستانه ماه محرم الحرام در بیت مرجع عظیم الشأن شیعیان جهان حضرت آیت الله العظمی حاج سید صادق حسینی شیرازی علیه السلام برگزار شد.

این گردهمایی که در شامگاه روز چهارشنبه سورخ ۲۶ ماه ذی الحجه سال ۱۴۳۷ق و مطابق با ۱۳۹۵/۷/۷ خورشیدی صورت گرفت، با استقبال گرم علماء، فضلا و مبلغان دینی که در بیت مرجعیت گرد آمده بودند، مواجه شد.

در این محفل نورانی حضرت آیت الله العظمی شیرازی علیه السلام حاضران را از رهنمودهای ارزشمند و کاربردی خود در جهت هدفمند ساختن و غنی‌سازی فعالیت‌های فرهنگی - مذهبی آنان بهره‌مند ساختند که مشروح بیانات ایشان در مجموعه پیش رو گردآوری شده است.

هدف از قیام

امام حسین علیه السلام در مقام تبیین هدف خود از قیام، در خطبه‌ی معروفشان فرمودند: «أَرِيدُ أَنْ آمِرَ بِالْمَعْرُوفِ، وَأَنْهَا عَنِ الْمُنْكَرِ، وَأَسِيرُ بِسِيرَةِ جَدِّي وَأَبِي عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ»^۱ [قیام کردم] تا امر به معروف کنم و از منکر و بدی باز دارم و سیره‌ی جدم و پدرم علی‌بن‌ابی‌طالب [علیهم السلام] را در پیش گیرم.

در آستانه‌ی دو ماه محرم و صفر، ماههای عزا و سوگواری و شعائر مقدس امام حسین علیه السلام قرار داریم.

در این ماهها دو چیز اهمیت بیشتری دارد، هرچند در طول عمر، پاییندی به این دو مورد بر همگان لازم و بایسته است؛ مطلب نخست تبلیغ اسلام است، یعنی باید آموزه‌ها و بایدها و نبایدهای اسلام به همگان برسد و حجت بر همگان تمام شود؛ دیگری اقامه‌ی تمام گونه‌های شعائر مقدس امام حسین علیه السلام در جای جای این خاکدان است.

۱. بحار الانوار، علامه مجلسی، ج ۴۴، ص ۳۲۹.

فراموش نکنیم که در این زمینه وظیفه و مأموریت و مسئولیت داریم، چراکه رسول مکرم اسلام علیه‌الله فرموده‌اند: «كلم راع وكلم مسئول عن رعيته^۱ همگی تان سرپرستانید و همگی نسبت به زیرستان خود مسئولید».

چنان که بیان شد هدف از تبلیغ، اتمام حجت بر همگان است، و هیچ اجباری در پذیرفتن آن از سوی مردم نیست، چراکه قرآن کریم می‌فرماید: «فَمَنْ شَاءَ فَلِيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلِيَكُفِرْ^۲؛ هر کس می‌خواهد ایمان بیاورد (و این حقیقت را پذیرا شود) و هر کس می‌خواهد کافر گردد».

ویژگی این دو ماه در این است که در تبلیغ اسلام باید جدی‌تر بود و بر این امر تأکید بیشتری هست. البته اسلام واقعی باید تبلیغ شود، نه صورت ظاهری آن و به این امر باید توجه خاص شود و بدانیم که حضرات معصومین علیهم السلام به ویژه رسول گرامی

۱. بحال الأنوار، علامه مجلسی، ج ۷۲، ص ۳۸.

۲. سوره کهف، آیه ۲۹.

اسلام علیه السلام مکرراً هشدار داده و فرموده‌اند: «لا بیقی من الإسلام إلا اسمه»^۱ از اسلام تنها نام [و ظاهر] آن بر جای خواهد ماند». پرسشی ممکن است مطرح شود و آن این است که ظاهرب شدن اسلام و تهی شدن از محتوایی که خدای متعال و حضرات معصومین برای آن لحاظ داشته‌اند، بعد شهادت حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم است؟! یا بعد از به شهادت رسیدن امیر مؤمنان علیه السلام؟! یا در امروز و روزگار ما صورت گرفته است؟!

ملاک‌های اسلام واقعی و اصیل

بی‌تردید، گفتار، کردار و تغیر چهارده معصوم علیهم السلام اسلام است و از آن حضرات، دو تن یعنی رسول خدا علیه السلام و امیر مؤمنان علی بن ابی طالب علیهم السلام حکومت کردند و اسلام واقعی و پیراسته از هر آلیه‌ای را به رخ جهانیان کشیده و آن را به همگان نشان دادند و در تاریخ نیز ثبت شده است.

۱. ثواب الأعمال، شیخ صدوق، ص ۲۹۹، حدیث ۴.

مبلغان، باید این اسلام را تبلیغ کنند و به همگان برسانند. همگان باید بدانند که اسلام برای سراسر جهان است، چنان‌که قرآن کریم خطاب‌های مکرری چون: «يَا أَيُّهَا النَّاسُ؛ إِنَّ مَرْدَمْ» دارد و هم خدای متعال به رسول اکرم ﷺ فرمان می‌دهد: «قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا؛^۱ بگو: ای مردم! من فرستاده خدا به سوی همه شما هستم».

با این توصیف، چرا جمعیت جهان که هفت میلیارد یا بیشتر هستند، تمام‌شان مسلمان نیستند، دلیل آن و مشکل کار چیست؟ پاسخ روشن است، زیرا حدوود پنج میلیارد انسان در جهان، اسلام را نشناخته‌اند و تنها در کشورهای اسلامی نامی از اسلام هست و این، به دلیل نبودن تبلیغ و نرسیدن ماهیت ناب اسلام محمدی و اسلام علوی به آنان است و اگر نامی و نشانی از اسلام شنیده یا دیده باشند، در حدی نبوده که آنها را به باور و یقین

۱. سوره اعراف، آیه ۱۵۸.

برساند. آنچه نباید مورد غفلت قرار گیرد این است که اسلام باید به گوش دنیا رسانده شود و به گونه‌ای باشد که مردم آن را باور کنند و آن گاه آزادند که پذیرند و ایمان آورند یا – خدای ناکرده – پذیرند و کفر ورزند.

فراهم بودن امکانات تبلیغ

در روزگارانی فعالیت در این زمینه چندان ممکن نبود، ولی امروز وضعیت تغییر کرده است و چنین امکانی فراهم است و البته زحمت دارد و همت بیشتری می‌طلبد. امروز بیش از ۱۵۰ کشور آزادی نسبی برای تبلیغ اسلام وجود دارد، مانند: ایران، عراق و جز آن. مسلم این است که تبلیغ اسلام در و از این کشورها برای سایر سرزمین‌ها ممکن است و مردم نیز می‌شنوند و این کار با سخنرانی و فعالیت‌های تبلیغی انفرادی، از رهگذر شبکه‌های تلویزیونی ماهواره‌ای، به وسیله‌ی رسانه‌های شنیداری و دیداری و نوشتاری امکان‌پذیر است. در این بخش کار شده

است، اما اندک و ضعیف بوده است. آری، کسانی در این راه تلاش می‌کنند و زحمت می‌کشند که خدایشان پاداش دهد، ولی این اندازه با فرمان الهی «قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا» سازگاری و تناسب ندارد و هر کسی باید در حدّ توان خود به چنین فرمانی که مخاطب اول آن رسول الله ﷺ بود و سپس سایر مسلمانان جامه‌ی عمل بپوشاند.

در این میانه دو دسته مسئولیتی سنگین دارند، یکی طبقه‌ی علماء و دیگری فرمانروایان هستند، چراکه علماء کم و بیش اسلام را شناخته و با آن آشنا هستند و مردم آنان را به عنوان الگو و راهنمایان خویش پذیرفته و ایشان را قبول دارند. دسته‌ی دوم فرمانروایان هستند که قدرت و حاکمیت و ثروت را در دست دارند.

یادآوری این نکته لازم است که امروز در جهان بیش از ۲۰۰ کشور کوچک و بزرگ داریم که در حدود ۱۵۰ کشور از آن نسبتاً آزادی‌هایی برای تبلیغ وجود دارد، اما با این حال در این امر

کوتاهی شده است و اسلام اصیل به صورت کافی که مناسبت ندای «یا آئُهَا النَّاسُ» خدای متعال باشد، صورت نمی‌گیرد. با این حساب که تعداد کشورهای دنیا را ۲۰۰ کشور و تعداد کشورهای اسلامی را نیز ۳۰ کشور در نظر بگیریم و این ۳۰ کشور حداقل یک نمایندگی در کشورهای دنیا داشته باشند، تعداد نمایندگی‌های به نام اسلام ۶ هزار نمایندگی می‌شود که هر کدام از اینها نیز چندین کارمند در خود دارند که اگر در هر نمایندگی ۱۰ نفر کارمند داشته باشد، به این معناست که ۶۰ هزار نفر فرهیخته در سراسر جهان با عنوان نماینده‌ی کشور اسلامی صاحب قدرت، ثروت، امکانات و ... هستند.

با این حساب چرا پیشرفت اسلام کُند است و شتاب نمی‌گیرد؟ مشکل کجاست و چه کسی یا کسانی مسئول هستند؟ وای بر ما اگر در روز قیامت از مصادیق این آیه‌ی کریمه باشیم که می‌فرماید: «وَبَدَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ»^۱ و از سوی

۱. سوره زمر، آیه ۴۷.

خدا برای آنها اموری ظاهر می‌شود که هرگز گمان نمی‌کردند». مبادا به گونه‌ای عمل کنیم که در روز قیامت دریابیم در این دنیا به وظیفه‌ی خود عمل نکرده‌ایم. باید از چنین وضعیتی و این‌که به طور شایسته و بایسته در دنیا تبلیغ اسلام نمی‌شود به خدای متعال پناه برد. توجه داشته باشیم که در چهارچوب و قالب اسلام رسول خدا^{علیه السلام} و اسلام امیرمؤمنان علی بن ابی طالب^{علیهم السلام} مطالب تازه و زیبا داریم.

اسلام علوی یا؟

در منابع تاریخی و روایی از جمله کتاب شریف بحار الأنوار آمده است که: روزی جناب ابوذر نزد یکی از حاکمانی که بعد از شهادت رسول خدا^{علیه السلام}، خلافت امیرمؤمنان علی^{علیهم السلام} را غصب کرده بودند رفت و دید تنها از یک کشور آفریقایی پانصد هزار دینار و به نقلی بیشتر برای او خراج آوردند. ابوذر با دیدن آن همه پول، معترضانه به او گفت: با این اموال می‌خواهی چه بکنی؟

پاسخ داد: متظرم باز هم برایم چنین اموالی بیاورند تا به خواسته‌ها و تمایلات خود برسم.

ابوذر گفت: حتماً به یاد داری روزی با یکدیگر خدمت رسول خدا علیه السلام رسیدیم و ایشان را گرفته و اندوهگین دیدیم و بدون آن که با حضرتش سخن بگوییم آن جا را ترک کردیم و روز بعد که به دیدار ایشان رفتیم ایشان را گشاده‌رو یافتیم. به ایشان عرض کردیم که غم و بلا از وجودتان دور باشد. دیروز که این جا آمدیم شما را غمگین و ناراحت دیدیم، لذا محضرتان را ترک کردیم که مزاحمتی ایجاد نکرده باشیم. آن گرفتگی به چه جهت و علت بود؟ پیامبر اکرم علیه السلام پاسخ دادند: دو درهم نزد من مانده بود و کسی را نمی‌یافتم که آن را به او بدهم و امروز موردهش پیدا شد و آن دو درهم را به او دادم».

ارائه‌ی چهره‌ای چنین درخشان و نورانی از اسلام محمدی و اسلام علوی به جهانیان، مسلماً و حتماً آنان را شیفته و مجدوب اسلام خواهد کرد. در دوران حکومت آن دو بزرگوار، یک فرد

بی خانه وجود نداشت و دختر یا پسری به دلیل بسی نوایی و مستمندی مجرد نمی ماند و تنها مسافران بودند که در کاروانسراها یا خانه و اتاق های اجاره ای چند روزی را سپری می کردند و این وضعیت از آن جهت بود که دارایی بیتالمال در محل خودش هزینه می شد و به مصرف نیازمندان واقعی می رسید و در آن ماجرا که تنها دو درهم روی دست رسول خدا علیه السلام مانده بود، ایشان غمگین و اندوهگین شده بودند.

آن بزرگوار که علت آفرینش و مخاطب «لولاك لما خلقت الأفلاك»^۱ اگر به جهت [آفریدن] تو نبود، افلاك [و هستی] را نمی آفریدم» و «ما خلقت سماء مبنية ولا أرضًا مدحية»^۲ نه آسمانی برافراشته می آفریدم و نه زمینی گسترانده شده به وجود می آوردم» بود، برای ماندن دو درهم و نیافتن مستحق آن چنان غمگین و اندوه زده بودند. این مطلب را باید به جهانیان رساند و از این

۱. بحار الأنوار، علامه مجلسی، ج ۱۵، ص ۲۸.

۲. مفاتیح الجنان، حدیث شریف کباء.

رهگذر اسلام ناب و پیراسته از نادرستی‌ها و کژی‌ها را به رخ
همه کشاند و به آنان فهماند که اسلام این است.

متأسفانه بسیاری به نام اسلام نادرستی در پیش می‌گیرند و از
این‌که مایه‌ی بد جلوه دادن اسلام باشند باکی ندارند. به عنوان
مثال در سال‌هایی نه چندان دور روزنامه‌ای در یکی از کشورهای
اسلامی نوشت که رئیس جمهور آن کشور تا آن لحظه چهار هزار
دروغ گفته است.

پر واضح است که چنین مطلبی فوری در جهان منتشر می‌شود
و جذایت اسلام را خدشه‌دار می‌کند و غیرمسلمان با شنیدن یا
خواندن این خبر برای مسلمان شدن دلیلی ندارد. در زمینه‌ی تبلیغ
اسلام همگی مان و البته هر کس در حدّ توانش به عنوان واجب
مطلوب باید مقدمات وجود آن را فراهم کند و در این راه تن به
خستگی ندهد و تسليم مشکلات نشده، بلکه سختی‌ها و مشکلات
را باید تحمل کند.

نگاهی به تاریخ

در تاریخ داستان‌ها و ماجراهایی فراوان نوشته‌اند، مثلاً آمده است که همه ساله سه میلیون دینار (سکه طلا) معادل ده تُن طلای خالص به عنوان خراج و مالیات فقط از مصر برای معاویه می‌فرستادند و جهان اسلام در آن روز به گستردگی حدود چهل کشور امروزی بود که معاویه بر آنها فرمانروایی می‌کرد. در منابع تاریخ، حتی دوستداران و طرفداران معاویه نوشته‌اند که او یک سوم ده تُن طلای ارسالی از مصر را برای خود برمی‌داشت.

کمی که عقب‌تر برگردیم حکومت امیر مؤمنان حضرت علی علیہ السلام را داریم که با همین درآمدها، چهره‌ای متفاوت دارد. در تاریخ آمده است که در کوفه میدانی بزرگ وجود داشت و مردم در آن تردد و خرید و فروش می‌کردند. امیر مؤمنان علیہ السلام گاهی موجودی بیت‌المال را در آنجا تقسیم می‌کردند. راوی می‌گوید: «وارد رحبه (میدان شهر) شدم و علی بن ابی طالب علیہ السلام را دیدم که ظرفی از میخک پیش روی خود به همراه هدایایی که از سایر شهرهای

تحت حکومت ایشان رسیده بود پیش رو داشتند. از آن جا که میخک معطر است، دختر کان چند دانه‌ی آن را در رشته‌ی نخی درآورده به گردن می‌آویختند. یکی از وابستگان به امام علی‌الله‌ی علیه السلام به ایشان عرض کرد: چند دانه از این میخک‌ها به من بدھید برای دخترم ببرم و او از آنها گردن‌آویزی برای خود بسازد. امیر مؤمنان در همی از جیب خود درآورده و به او دادند، سپس فرمودند: این درهم از آن من است و هرگاه از کار تقسیم این میخک‌ها فارغ شدم و چیزی از آن زیاد آمد، پس از آن که مازاد را به طور مساوی تقسیم کردم، سهم خود را می‌دهم تا دخترت از آن گردنبند درست کند».

این، شیوه‌ی حکومت‌داری رسول مکرم اسلام علیه السلام و امیر مؤمنان علی بن ابی طالب علیه السلام است و با افتخار و سربلندی می‌توانیم بر جهانیان افتخار کرده، بگوییم که حضرتش از محل درآمد بیت المال ابتدا نیازهای عمومی و شخصی مسلمانان، مانند: ازدواج، تهییه مسکن، درمان بیماری و جز آن را تأمین می‌کرد و اگر

چیزی زیاد می‌آمد که هر سال چندین بار چنین اتفاق می‌افتد و آن مازاد را عطاء می‌خواندند؛ در این صورت، امیر مؤمنان علیہ السلام که خدا و پیامبرش او را خلیفه‌ی بر حق پیامبر اکرم علیہ السلام خوانده بودند، آن را تقسیم می‌کردند و خود سهمی معادل سهم قبر بر می‌داشتند. طلحه و زبیر از این شیوه‌ی تقسیم امام علیہ السلام ناراحت شدند و از این که در عطاء آنان را با افراد عادی مساوی می‌داشتند گلایه کردند.

امیر مؤمنان علیہ السلام به آنان فرمودند: پیامبر خدا علیہ السلام از مازاد تقسیم بیت‌المال به شما چه مقدار می‌دادند؟ پاسخ دادند: مساوی می‌دادند. گفتند: افراد قبل از شما ما را گرامی می‌داشتند (فراوان عطا می‌دادند). حضرت فرمودند: من دنباله‌رو پیامبر اسلام هستم نه پیرو آنان». این مطالب و حقایق به جهانیان و حتی به تمام مسلمانان نرسیده است و مسئولیت رساندن و ابلاغ آن به مردم بر عهده‌ی علماء و فرمانروایان است و مسئولیت علماء در این معنا سنگین‌تر است و اگر آزادی داشته باشند موفق‌تر خواهند بود.

اهمیت و اثرگذاری علماء

فراموش نشود که آزاد بودن علماء در فعالیت‌های مرتبط با هویت روحانیت، موفقیت بهتر و پیشرفتی را برای آنان رقم می‌زند. به عنوان مثال در مقطع زمانی شیخ مفید^{علیه السلام} آزادی نسبی در عراق وجود داشت. با توجه به این که آمار شیعیان در بغداد آن روز به ده درصد هم نمی‌رسید، اما به گواهی تاریخ، شیخ مفید در بغداد (کاظمین) نماز عید غدیر می‌خواند و هزاران نفر که بسیاری از آنان هم شیعه نبودند به او اقتدا می‌کردند.

از این‌رو، اگر عالم متقدی و خداترسی آزادی عمل داشته باشد زمینه‌ی موفقیت او نیز فراهم است، در مقابل اگر آزادی عمل وجود نداشته باشد از امام معصوم هم کاری بر نمی‌آید.

در روایت آمده است که منصور دواییقی، امام صادق علیه السلام را به حیره (قصبه‌ای در اطراف نجف اشرف که امروزه نیز به صورت دهکده مانده است) تبعید کرد. راوی می‌گوید: «به عزم دیدار ایشان به حیره رفتم و به حضور ایشان رسیدم. ایشان مشغول نماز

بودند. پس از نماز سلام دادم و به ایشان عرض کردم: شما در اینجا هستید در حالی که دنیا نیازمند دانش شماست! ایشان فرمودند: چه باید بکنم؟

این پاسخ امام بدین معنا بود که در محاصره هستم و آزادی عمل ندارم، لذا کاری از من بر نمی‌آید.

به هر حال، معنای لفظ علماء به مراجع تقلييد، مدرسان درس خارج و عناصر حوزه‌ی علميه منحصر نیست، بلکه هرگز که نسبت به اسلام شناخت داشته باشد، در همان حدّ و در همان زمينه عالم است و به همان اندازه مسئوليت و وظيفه دارد.

نکته‌ای دردآور از تاریخ

در تاریخ آمده است: هارون الرشید عباسی بعد از آن‌که حضرت موسی بن جعفر^{علیه السلام} را زندانی کرد، جلوی نامی را به خانه‌ی آن حضرت فرستاد تا دختران رسول خدا^{علیهم السلام} که در خانه‌ی آن حضرت بودند را غارت کند و دارایی‌شان را ببرد. امام رضا^{علیه السلام} از او خواستند که وارد خانه نشود و خود تمام آنچه را که دارند

برای او خواهد آورد و گماشته‌ی هارون نپذیرفت و به بهانه‌ی این‌که هارون از او خواسته است، اصرار داشت وارد خانه شده و خود مأموریتش را انجام دهد، ولی امام رضا علی‌الله او را راضی کرد که خود اموال زنان خانه را برای او بیاورد. در نتیجه تنها یک پیراهن برای هر یک از زنان خانه ماند و آنان فقط یک چادر داشتند. بدین ترتیب جز یک نفر هیچ یک از آنان پوشش کامل برای خواندن نماز در اول وقت نداشت و مجبور بودند به نوبت نماز بخوانند.

بر اساس همین تاریخ، هارون با زیاده ازدواج کرده و بیش از پانزده تن طلای ناب هزینه‌ی این ازدواج کرد.

سرِ درلز این رشته

غارتنگری‌هایی که در برخی کشورهای اسلامی به چشم می‌خورد و جنایات حساب شده‌ای که رخ می‌دهد تماماً از همان‌جا و همان حکومت‌هایی ریشه می‌گیرد که به ناحق داعیه‌ی مسلمانی داشته‌اند؛ رفتار و کارهایی که با منش و روش رسول خدا علی‌الله و

امیرمؤمنان علیه السلام تفاوتی به گستردگی زمین تا آسمان دارد. دریغ و افسوس که امروز در بغداد خیابانی به نام «شارع الرشید؛ خیابان رشید» وجود دارد؛ هموکه در رفتار و گفتارش هیچ شباهتی با سیره‌ی پاک پیامبر صلوات الله علیه و آله و سلم و امام علی علیه السلام نداشت.

آنان نسبت به حق الناس آن قدر ریزبین بودند که چند دانه میخک امام علیه السلام را به واکنش و امی داشت و دو درهم حق ضعیفان پیامبر صلوات الله علیه و آله و سلم را غمگین می‌ساخت، اما هارون و امثال او آنسان سخاوتمندانه بیت‌المال مسلمانان را خرج هوس‌های خود می‌کردند.

در دمدمانه کسانی که پیروان منش هارون و عموماً بنی عباس بوده و هستند، دوران هارون را «العصر الذہبی؛ عصر طلایی» خوانده‌اند.

در تاریخ نوشته‌هاند که متولی عباسی چندین کاخ ساخت که با برآورد ما پانصد ^{تُن} طلا صرف ساخت آنها کرد. در ظلم و جنایت و دشمنی با خاندان رسالت نیز کوتاهی نکرد و به دستور او چند اتاق خشت و گلی که گردآگرد قبر مطهر امام حسین علیه السلام ساخته شده بود را ویران کردند و زائران امام حسین علیه السلام را زندانی و شکنجه می‌کرد و حتی می‌کشت.

امروزه مسلمانان نباید در رساندن این مطالب به جهانیان کوتاهی کنند، در غیر این صورت هیچ عذری از آنان پذیرفته نیست. دنیا باید از سیره و شیوه‌ی زندگی رسول خدا^{علیه السلام} و امیر مؤمنان^{علیه السلام} رئیسان حکومت اسلامی آگاه شوند. بیان این مطالب برای جهانیان، حق را از باطل برای آنان باز می‌شناساند و ماهه‌ای محرم و صفر بهترین و مناسب‌ترین فرصت برای ایفای این مسئولیت است.

در منابع گوناگون و نیز در بحارت‌الثوار آمده است که امیر مؤمنان^{علیه السلام} در سال فقط یک روز یک تکه گوشت می‌خوردند، آن هم روز عید قربان بود. این در حالی بود که بر اساس روایت سزاوار نیست که چهل روز بگذرد و انسان گوشت نخورد، اما امام بنا به مسئولیتی که بر عهده داشتند چنین رفتاری نکرده است تا با فروستان همدردی کرده باشند. آن امام بزرگ در جایی فرموده‌اند: «خدای متعال از والیان و حاکمان عادل پیمان گرفته است که اوضاع شان از ضعیفترین افراد تحت حکومتشان

بهتر نباشد» و در جایی دیگر فرمودند که: اوضاع حاکمان باید از افراد ضعیف تحت حاکمیت شان پایین تر باشد.

روزی اصحاب امام صادق علیه السلام به ایشان عرض کردند: اگر شما رئیس حکومت می‌شدید ما هم بهره‌مند می‌شدیم.

امام فرمودند: حال که چنین نیست و من مسئولیتی ندارم و در نتیجه دستانم بسته است، اما اگر رئیس حکومت می‌بودم همانند جدم علی بن ابی طالب علیه السلام خوارک ناگوار می‌خوردم و جامه‌ی درشت بر تن می‌کردم.

یادآوری یک پیام

امام حسین علیه السلام هنگامی که عازم عراق بودند، در خطبه‌ی خود فرمودند: «أَرِيدُ أَنْ آمِرَ بِالْمَعْرُوفِ، وَأَنْهَا عَنِ الْمُنْكَرِ، وَأَسِيرَ بِسِيرَةِ جَدِّي وَأَبِي عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ»^۱ می‌خواهم امر به معروف کنم، از بدی بازدارم و سیره‌ی جدم و پدرم علی بن ابی طالب را در پیش

۱. بحار الانوار، علامه مجلسی، ج ۴۴، ص ۳۲۹.

گیرم»؛ دشمنان مانع تحقق یافتن این هدف شدند و حضرتش را کشتند و متأسفانه معتقدان به حضرتش و پیروان ایشان غالباً کنار کشیدند و هیچ کمکی نکردند. این مسئولیت پایان نیافته، بلکه بر دوش ما مسلمانان نهاده شده است، بنابراین وظیفه داریم که در حدّ توان، مقدمات وجود را فراهم کنیم.

ترویج شعائر مقدس حسینی

مطلوب دوم درباره‌ی ماههای محرم و صفر است و این که باید در موسم عزا و مصیبت بهره جست و در راه تحقق اهداف اهل بیت علیہما السلام به ویژه اهداف والای امام حسین علیہما السلام کوشید، خدای متعال قضیه‌ی امام حسین علیہما السلام را اینگونه و پایا و پویا خواسته است و ائمه‌ی معصومین علیہما السلام نیز به بزرگداشتن شعائر مقدس حسینی تشویق کرده‌اند، لذا این مسأله باید گرمتر و پُرزنگ‌تر جریان داشته باشد و اگر در جاهایی از این جهان بر این مسأله فشار وارد می‌کنند، اما در جاهای بسیاری این‌گونه نیست. در جاهایی که اندکی فشار و محدودیت وجود دارد باید

تحمل کرد و توجه داشت که این امر از ویژگی‌های قضیه‌ی امام حسین علیه السلام است.

از جمله‌ی این ویژگی‌ها مطالبی است که در کتاب شریف و گرانسینگ «کامل الزيارات» آمده است. علامه امینی رحمه‌الله علی‌اللهم ۸۰ - ۹۰ سال قبل بر این کتاب حاشیه زدند و با چاپ سنگی آن را به چاپ رساندند. ایشان حاشیه‌های مختصری بر این کتاب زده‌اند و مفصل‌ترین حاشیه‌ی ایشان این است که ائمه اطهار علیهم السلام تا حد کشته شدن در راه شعائر مقدس امام حسین علیه السلام اجازه داده‌اند، اما در مسأله‌ی حج نظری متفاوت داشته، بر آنند که برای رفتن به حج، امنیت راه و سفر شرط است و اگر محدودیت و مشکلی پیش روی حاجی باشد، با میلیارد بودن هم استطاعت حاصل نمی‌شود و اگر در شرایط نامن انسان به مکه برود و با هیچ مشکلی روبرو نشود - به فرموده‌ی فقهاء - حجش باطل است، اما در سفر کربلا دست و پای زائران را قطع می‌کردند و آنان را می‌کشتند، ولی امامان معصوم علیهم السلام رفتن به این سفر را تشویق می‌کردند.

در جلد ۴ بحارالاًئثار مطلبی خواندنی وجود دارد که بهجاست کسانی که آن را ندیده یا نشنیده‌اند، بخوانند. مطلب از این قرار است که پس از به شهادت رسیدن امام حسن مجتبی علیه السلام، امام حسین علیه السلام نامه‌ای خطاب به معاویه نوشتند که در آن آمده است: «شما کسانی هستید که دست و پای مسلمانان را قطع کرده، به چشمان آنان میل گذاخته کشیده، آنها را کور می‌کنید و مردم را به دار می‌کشید و آنقدر در آن حالت نگاه می‌دارید تا از گرسنگی و تشنگی بمیرند». با آن مقاومت در برابر معاویه‌ها به فرموده‌ی روایات، و بنابر عمل حضرات معصومین علیهم السلام باید روز به روز شعائر مقدس حسینی پررنگ‌تر و گسترده‌تر شود.

یکی از اصحاب مورد اعتماد امام صادق علیه السلام می‌گوید که به آن حضرت عرض کرد: برای رفتن به زیارت امام حسین علیه السلام از سه نفر می‌ترسم، یکی از آنها سلطان است که خود را خلیفه می‌خواند. این ماجرا به روزگار بنی امیه یا بنی عباس بر می‌گردد و البته هردو از یک قماش بودند. روشن باشد که هر حاکمی سر

کار می آمد و به قدرت می رسید با امام حسین علیه السلام و شعائر مقدس او ضدیّت و دشمنی می کرد. مثلاً در ایران رضا خان پهلوی در پنج سال آخر عمر حکومتش چنان برخورد دشمنانه و خصمانه با مراسم سوگواری و مجالس عزای امام حسین علیه السلام داشت که در یک شب‌نروز عاشورا حتی یک مجلس دو سه نفره علنی برگزار نمی شد. در عراق از روزگار پادشاهان تا روزگار بعضی‌ها را تجربه کردم. محرم و صفر که سر می رسید مردم شور حسینی پیدا می کردند و حکومیان دستخوش هیجان و خروش ضد حسینی می شدند و مردم را به بند می کشیدند و شکنجه می کرده و دارایی‌ها را به غارت می برdenد و کارمند را به بهانه‌هایی اخراج می کردند.

این حوادث و رخدادها را باید به همت جوانان مسلمان و غیور، به ویژه جوانان ایرانی جمع کنند که در آن صورت یک دایرة المعارف بزرگ بیست جلدی خواهد شد. چنین کاری چندان مشکل نیست، چراکه با پرسیدن از سالخوردگان می توانند

این هدف را عملی کنند. آنچه قابل توجه است این‌که در دوره‌ی پنج ساله‌ی آخر پهلوی اول چه خون‌هایی که ریخته شد و دهها هزار انسان شکنجه شدند و میلیون‌ها دارایی مردم مصادره شد. به عنوان مثال اگر به خانه‌ای شک می‌کردند که در آن مجلس عزای حضرت سیدالشهداء علیه السلام برقرار شده است، حمله کرده، افراد موجود در خانه، مانند: منبری، صاحب‌خانه و مستمعین را می‌برند و برای هر یک مجازاتی مشخص داشته و آن را درباره‌اش اجرا می‌کرند و البته حبس و شکنجه جدای از این مجازات بود.

جاودانگی الله

بعد از شهادت امام حسین علیه السلام و از زمان یزید بن معاویه تا به امروز در جای جای دنیا با این جریان برخورد می‌شود. به راستی چرا و از چه می‌ترسند؟ از این‌که انسان بی‌تابعی و جزع کند یا خود را در مصیبت آن حضرت بزند؟ بی‌تابعی و جزع در از دست دادن عزیزان بد و مکروه است، اما برای امام حسین علیه السلام پسندیده

خوانده شده و استثنا گردیده است. شکوه و ماندگاری در قالب سوگواری بر امام حسین علیه السلام را خدا اراده فرموده است و جبرائیل را فرمان داد تا بر حضرت آدم فرود آید و جبرائیل به دستور الهی عمل کرده، نام رسول خدا علیه السلام، امیرمؤمنان، حضرت فاطمه و امام حسن مجتبی علیهم السلام را یاد می‌کند، اما برای آنان مرثیه نمی‌خواند، ولی وقتی از امام حسین علیه السلام یاد می‌کند برایش مرثیه می‌خواند.

این ویژگی را خدای متعال برای آن حضرت خواسته است. پیامبر اکرم علیه السلام دربارهٔ جاودانگی خداخواسته برای امام حسین علیه السلام فرموده‌اند: «ولیجتهدن أئمة الكفر وأشیاع الضلاله في محوه وتطمیسه، فلا یزداد اشره إلا ظهورا، وأمره إلا علو؟^۱ هرچند پیشوایان کفر و رهروان گمراهی در محو آن می‌کوشند، اما نتیجه آن جز این نیست که پرتوافشانی و برتری امر او، فزونی خواهد گرفت».

۱. کامل الزیارات، ابن قولویه، ص ۴۴۵.

بیست و اندی سال قبل رژیم بعثی در عراق با هواپیماهای جنگی به زائران امام حسین علیهم السلام که پیاده عازم زیارت آن حضرت بودند حمله کرد و کشتاری وحشتناک به راه انداخت و نتیجه این شد که امروزه جمعیتی حدود سی میلیون در مراسم اربعین حسینی راهی کربلا می‌شوند. این همان فرموده‌ی رسول اکرم ﷺ و اراده‌ی تکوینی خدای متعال درباره‌ی امام حسین علیهم السلام و قضیه‌ی اوست. این قضیه باید جهانی و گسترده‌تر شود و از آزادی‌های موجود در بیش از ۱۵۰ کشور جهان برای تحقق این هدف استفاده شود. از این‌رو بایسته است که اگر در جایی حسینیه‌ی مورد نیاز شیعیان و پیروان و دوستداران اهل بیت علیهم السلام نیاز است، برای ساختن آن همت و مشکلات موجود را تحمل کنند.

فراموش نشود که برای ماندگاری این حرکت و قضیه، شیعیان کشته‌ها داده‌اند و در زندان‌ها و دخمه‌های زیرزمینی که در تاریخ و حتی در رژیم بعثی‌ها مانند آن وجود نداشته، در بند کشیده می‌شدند و شکنجه می‌دیدند.

در یک زمانی در دوره‌ی متوكل وضعیت به گونه‌ای بود که امکان بردن بازداشتی‌ها به مرکز وجود نداشت، لذا در کنار قبر مطهر امام حسین علیه السلام اتاق‌هایی ساخته بودند برای زندانی کردن زائران. با تمام این وصف‌ها، اما یک مورد هم نمی‌توان یافت که ائمه‌ی اطهار علیهم السلام از رفتن به زیارت حضرت سیدالشهداء علیهم السلام نهی کرده باشند. در زمان متوكل امام هادی علیهم السلام بودند، ولی از ایشان حتی یک مورد نهی از زیارت صادر نشده است.

لامام حسین علیه السلام سنگ محک

دو چیز مرتبط با قضیه‌ی امام حسین علیهم السلام همیشه و از دیرباز تا به امروز بوده و هست که باید خود را با آن بیازماییم. یک: آمده است که: «إن لقتل الحسين علیهم السلام حرارة في قلوب المؤمنين لا تبرد أبداً»^۱ شهادت امام حسین علیهم السلام سوز و گذاری در دل‌های مؤمنان بر جای نهاده که هیچ‌گاه به سردی نمی‌گراید».

۱. مستدرک الوسائل، ج ۱۰، ص ۳۱۸، حدیث ۱۲۰۸۴.

خود را با این محک بیازماییم و ببینیم اگر چنین داغی در دل داریم و برای حفظ آن می‌کوشیم - إن شاء الله - از مؤمنان خواهیم بود.

در مقابل حاکمان ستمکار هماره می‌کوشیده‌اند قضیه‌ی امام حسین علیه السلام را بکوبند، از بین ببرند و از جایگاهش بکاہند که گاهی هم موفق می‌شدند، چنان‌که پهلوی اول در ایران اسلامی به مدت پنج سال پرچم مخالفت و دشمنی با این دستگاه را برافراشت، تا جایی که حتی یک مجلس علنی به چشم نمی‌خورد.

در زمان بنی‌امیه و بنی‌عباس نیز همین شرایط حاکم بود و هارون الرشید از جمله کسانی بود که زائران امام حسین علیه السلام را زندانی می‌کرد و می‌کشت. چنان‌که در تاریخ ثبت شده و مشهور است هارون در بغداد، مأمون در سرخس و متوكل در سامرا «برکة السبع؛ گودال و برکه‌ی درندگان» داشتند که دهها و به نقلی تا چهل حیوان درنده در آن نگاهداری می‌کردند و هرگاه هارون بر کسی خشم می‌گرفت فرمان می‌داد تا او را زنده زنده در برکه‌ی درندگان بیندازند.

پیراستن اسلام وظیفه‌ی کیست؟^۶

متأسفانه تاریخ اسلام با نام هارون، مأمون، متوكل، منصور و جز آنان همراه شده است. این انحراف تاریخی را چه کسی باید برطرف کند و چه کسی باید به یاری علی بن ابی طالب علیہ السلام بستابد؟ به یاد داشته باشیم که پیامبر اکرم علیہ السلام درباره‌ی حامیان علی علیہ السلام دعا کرده و فرموده‌اند: «اللهم انصر من نصره»^۱ بار خدایا، آن کس که او (علی) را یاری کند، یاری اش فرما». همگی ما و شما باید با قلم، بیان، مال و موضع‌گیری، اسلام محمدی و اسلام علوی را حمایت و یاری کنیم. یکی از کسانی که در اربعین گذشته در کربلا بود می‌گفت: کسانی از خانه‌ی خود تا کربلا پیاده و سوار بر اتوبوس، پابرهنه حرکت کردند. واقعاً همت این افراد در خورستایش است. البته کسانی پیدا می‌شوند که از سر بر اطلاعی و ندانی یا مغضبانه به

۱. المعجم الكبير، ج ۴، ص ۱۶، حدیث ۳۵۱۴.

ادعای این که امامان معصوم علیهم السلام به پیاده‌روی با پای برخنه امر نکرده‌اند، بر زائران پیاده‌ی با پای برخنه خرد و ایراد می‌گیرند، غافل از این‌که آن بزرگواران به چنین کاری امر کرده‌اند و در کامل الزيارات به آن تصریح شده است.^۱

حالا اگر کسی این روایت را ندیده یا نمی‌داند حرف دیگری است. وانگهی اگر امامان علیهم السلام بدین کار امر نکرده‌اند خود فرموده‌اند: «عليينا القاء الاصول، وعليكم التفريع»^۲ بر ماست که اصول را بیان کنیم و شما باید از آن برداشت مطلب کنید». آن پاکان عمومات جزع بر امام حسین علیهم السلام و جز آن را گفته‌اند که تمام شعائر مقدس آن حضرت را دربر می‌گیرد. یکی از فقهای بزرگ – که خدایش رحمت کند – در نوشه‌ای از آثار خود آورده‌اند که «تمام شعائر مقدس امام حسین علیهم السلام از مصاديق جزع است».

۱. کامل الزيارات، ص ۱۳۲.

۲. طریق استنباط الأحكام، محقق کرکی، ص ۱۷.

بنابر مشهور فقها و نه اجماع آنان، کسی حق ندارد در راه شعائر امام حسین علیه السلام خود را بکشد، اما اگر کاری کند که به کشته شدنش بینجامد، بنا به نقل علامه امینی در حاشیه کامل الزیارات «جماعتی از فقها و محققان فرموده‌اند که تا حد کشته شدن اشکال ندارد» ولی این فتوای مشهور فقها نیست، اما ائمه علیهم السلام از این کار منع نمی‌کردند. در روزگاری که در عراق بودیم و پس از آن، مردم زیادی از زائران امام حسین علیه السلام را کشتند، اما یک مرجع تقلید هم زیارت امام حسین علیه السلام را به این دلیل که مردم در این مسیر کشته می‌شوند، حرام نکرد. پر واضح است که وقتی امامان معصوم علیهم السلام به زیارت امام حسین علیه السلام تشویق می‌کردند، مراجع تقلید نیز از آنان پیروی می‌کنند.

هاهیت تبلیغ

وظیفه مبلغ آن است که اسلام اصیل محمدی و علوی را به جامعه‌ی در دسترس برساند، نه اسلامی که فراهم آمده‌ی الف سین لام الف و میم باشد؛ اسلامی که پر توگرفته از معاویه‌ی

زراندوز باشد که بیش از سه تن طلای بیتالمال مسلمانان را از خراج یک کشور برای خود برمی‌دارد یا اسلام هارون الرشید که به او اجازه می‌دهد پانزده تن طلای خالص هزینه‌ی ازدواج خود کند یا متوكل که پانصد تن طلای مسلمانان را برای خود بردارد. برداشت من این است که آنچه این حاکمان از آن نام برده و مروج آن بوده‌اند نه اسلام است، نه کفر، چراکه در کشورهای کفر هم این‌گونه نیست و با مردن حاکم یکی از این کشورها یا عزل او، چنین ثروت نجومی از او برجای نمی‌ماند.

در مطبوعات خوانده‌ایم که در یکی از کشورهای اسلامی یک وزیر مرد و چنان ثروتی از خود بر جای گذاشت که نقدینگی اش یک استادیوم فوتبال را پُر می‌کرد. بحران مسکن یکی از مشکلات عمده‌ی جهان اسلام شده است تا حدی که میلیون‌ها دختر و پسر توان ازدواج ندارند. به راستی این پدیده، نتیجه‌ی بسی‌پولی است؟! خیر، به سبب زیاده‌خواهی و غارتگری حاکمان است. در زمان بنی امية و بنی عباس نیز همین وضعیت وجود داشت.

بنابراین، در تبلیغ و آگاهی بخشیدن به مردم کوتاهی نشود، تا مبادا با «وَيَدَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ؛^۱ و از سوی خدا برای آنها اموری ظاهر می‌شود که هرگز گمان نمی‌کردند» روبه‌رو شویم و آن‌گاه کاری از ما ساخته نباشد.

اهتمام به شعائر مقدس امام حسین علیه السلام

مطلوب دیگر شعائر مقدس حسینی است که باید از آن غافل بود و مردم را باید به آن تشویق و ترغیب کرد تا پررنگتر و گسترده‌تر برگزار شود و در هر جایی که حسینیه یا امکان برگزاری مراسم مقدس حسینی وجود ندارد، برای برپایی آن همت گماشت. این کار شدنی است و بزرگ‌ترین دلیل بر این امر، جریان اربعین حسینی در عراق است. مردم آن از جمله هزاران انسان با درآمد کم و تا حدی نیازمند از بوته‌ی امتحان به نیکی برآمدند و خوش درخشیدند، چراکه در راه امام حسین علیه السلام و

۱. سوره زمر، آیه ۴۷.

احیای شعائر مقدس آن بزرگ، خانه و کاشانه و ماشین خود را که منبع درآمد و کسب روزی شان بود فروخته‌اند، هزینه‌ی زائران امام حسین علیه السلام کرده‌اند. یک زائر امام حسین علیه السلام در این موسوم که وارد عراق می‌شود به تأمین آب و غذا و مکان برای استراحت نیاز ندارد و تا روز اربعین میهمان این شیفتگان امام حسین علیه السلام است. نه دولتی مسلمان، نه تاجری و نه ثروتمندی این خدمات را به طور کامل بر عهده می‌گیرد. البته اندکی از تاجران در این امر سهیم هستند، ولی عمدۀی هزینه‌ها بر عهده‌ی فقراست.

دو بایستیه‌ی یادآوری

دو مطلب را به دنیا و حکومت‌های اسلامی و تاجران مسلمان دنیا یادآوری می‌کنم و آن این‌که امام حسین علیه السلام تنها برای شیعیان و مسلمانان نیست و فقط این‌ها مریدان آن حضرت نیستند. به مریدان امام حسین علیه السلام عرض می‌کنم که زائران اربعین امام حسین علیه السلام به دو چیز نیاز دارند که شما آن را تأمین کنید: وسیله‌ی نقلیه و مسکن در کربلا و اطراف آن؛ چراکه در این

مناسبت بزرگ حسینی، زائران آن حضرت به هزاران ساختمان چندین و چند طبقه نیاز دارند. این کار از فقرابرنمی آید و اجرا و عملیاتی کردن چنین پروژه‌هایی فقط در توان ثروتمندان است.

روزی یک شخصی حدود پنجاه ساله به همراه فرزند حدود بیست ساله‌اش نزد من آمد. وضع خوبی نداشت و با حضور فرزندش چیزی از من نخواست. می‌گفت: سه سال طول کشید تا مبلغی پسانداز کنم برای ازدواج پسرم. با سقوط صدام و باز شدن راه، سیل مردم زائر به سوی کربلای معلی جاری شد. با پسرم صحبت کردم که اگر نظر به ازدواج دارد کار او را سامان بدhem و اگر موافق است پساندازمان را خرج زائران کنم و او با کمال رضایت و آمادگی پذیرایی از زائران را انتخاب کرد.

به راستی نکوهیده است که مسلمانان میلیارد، حکومتها و دیگر ثروتمندان در این زمینه هیچ اقدامی نکنند، اما افرادی دست به دهان این‌گونه آماده‌ی خدمت و ایشار باشند. چرا در چنین موسسه‌هایی پروازهای رایگان در مسیر عتبات دایر نشود؟! عقیده

به امام حسین علیه السلام هست، ولی توانمندان را باید به این قبیل امور تشویق کرد. زائران امام حسین علیه السلام چرا بدون سرپنه باشند و زیر باران در خیابان بخوابند؟ خدمت به اینان اجر و پاداش فراوانی دارد. فرشتگان بنا به توصیف قرآن کریم: «لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمِرُونَ»^۱ و هرگز با فرمان خدا مخالفت نمی‌کنند و دستورات او را دقیقاً اجرا می‌نمایند!» هستند. اینان حسرت زائران امام حسین علیه السلام را می‌خورند و به قصد تبرک، بالهای خود را به لباس زائران می‌مالند و سلام رسول خدا علیه السلام را به آنان ابلاغ می‌کنند. جان سخن این‌که باید کوشید و تشویق کرد که توانمندان با همت عالی خود در مراسم خاص و پر از دحام اربعین حسینی وسیله‌ی نقلیه‌ی هوایی، زمینی، دریایی و ریلی به صورت رایگان برای زوار فراهم کنند. اگر در روزگار ما این مسأله تحقق نیابد بعدها دیگران چنین خواهند کرد و پشیمانی آن برای ما خواهد ماند و در آن هنگام کاری از ما برخواهد آمد.

۱. سوره تحریم، آیه ۶.

در روایت آمده است که اگر انسان مال خود را در راه خیر مصرف نکند، خود یا وارشانش آن را در راهی مصرف خواهند کرد که خدا پسند نیست و برای صاحب‌ش آتش دو سرا می‌شود. همین به جهانیان برسد و با این فرهنگ و آموزه آشنا شوند بالاخره اگر چند نفر نپذیرند، بسیار کسانی هستند که به آن تن دهند. روشن باشد که دارایی و مال و پول را خدای متعال می‌دهد و چه بهتر که آن را در راهی که خدا می‌پسندد هزینه و صرف کرد.

جريان امام حسین علیه السلام و شعائر مقدس ایشان را پُررنگ و پُررنگ‌تر کنید. سفره‌های چند کیلومتری را غالباً مردم عادی و زیر سطح متوسط می‌گسترانند، خدا اجرشان بدهد. مسکن، دیگر نیاز زائران حسینی است و اگر امروز ۲۵ تا ۳۰ میلیون زائر وارد کربلا می‌شوند، در آینده به ۵۰ و ۱۰۰ میلیون خواهند رسید و البته به اسکان و استراحتگاه نیاز دارند. زیارت و زائران امام حسین علیه السلام جایگاه والایی دارند. در روایت آمده

است: «إِنَّ اللَّهَ يَزُورُ الْحَسِينَ عَلَيْهِ الْكَلَمُ فِي كُلِّ لَيْلَةِ جُمُعَةٍ»^۱ خدای متعال هر شب جمعه حسین را زیارت می‌کند و این، یعنی عنایت و رحمت خاص خدا به امام حسین علیه السلام. امام حسین علیه السلام از پیامبر اکرم علیه السلام بالاتر نیستند و افتخارشان این است که در راه دین جدشان فدایکاری کردند، ولی در جایی نیامده است که خدای

۱. صَفَوَانَ الْجَمَالَ قَالَ قَالَ لِي أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ الْكَلَمُ لَمَّا أَتَى الْحِيرَةَ هَلْ لَكَ فِي قَبْرِ الْحَسِينِ عَلَيْهِ الْكَلَمُ قُلْتُ وَ تَرَوْرُهُ جَعَلَتْ فَدَاكَ قَالَ وَ كَيْفَ لَا أَزُورُهُ وَ اللَّهُ يَزُورُهُ فِي كُلِّ لَيْلَةِ جُمُعَةٍ يَهْبِطُ مَعَ الْمَلَائِكَةِ إِلَيْهِ وَ الْأَنْبِيَاءُ وَ الْأَوْصِيَاءُ وَ مُحَمَّدٌ أَفْضَلُ الْأَنْبِيَاءِ وَ نَحْنُ أَفْضَلُ الْأَوْصِيَاءِ؛ صَفَوَانَ جَمَالَ گفت: وقتی حضرت ابو عبد الله علیه السلام به حیره تشریف آوردند به من فرمودند: آیا مایل به زیارت قبر حسین علیه السلام هستی؟ عرض کردند: فدایت شوم آیا قبر آن حضرت را زیارت می‌کنی؟ حضرت فرمودند: چگونه آن را زیارت نکنم و حال آنکه خدای متعال در هر شب جمعه با فرشتگان و انبیاء و اوصیاء به زمین هبوط کرده و او را زیارت می‌کنند. البته حضرت محمد علیه السلام افضل انبیاء و ما افضل اوصیاء هستیم. (طبق فرموده مرحوم مجلسی مقصود از زیارت حق تعالی، انزال رحمت‌های خاصه‌اش بر آن حضرت و زوار آن جناب می‌باشد) (کامل الزیارات، باب سی و هشتم).

تبارک و تعالی به زیارت رسول خدا^{علیه السلام}، علی بن ابی طالب^{علیهم السلام}، فاطمه^{زهرا} و امام حسن مجتبی^{یا سایر امامان} می‌رود. بنابراین سعی شود شعائر مقدس حسینی چنان که شاید و باید و عزتمدانه برگزار شود. در این کرهی خاکی جایی هست به نام کربلا و عراق و جایی هست به نام ایران که مردمی خوب، مؤمن و شیفته اهل بیت^{علیهم السلام} دارد، در کشورهای خارجی نیز مسلمانانی با همین خصوصیت وجود دارند.

در یکی از رسانه‌های نوشتاری عربی خواندم که جایی وجود دارد که به نام هر ساله مراسmi ویژه در آن‌جا برگزار می‌شود. در زمان برگزاری این مراسم ویزا لغو می‌شود و سفر به آن‌جا به گذرنامه نیاز ندارد. اگر یک زندانی درخواست مرخصی برای حضور در آن مراسم داشته باشد بدون هیچ مانعی مرخصی دریافت می‌کند تا به سفر زیارتی خود برود.

همین رویه باید برای سفر به عتبات در پیش گرفته شود و به یک سخن سفر به عتبات باید آسان شود و موضع از پیش پای

زائران برداشته شود. چه خوب است در این قضیه از پیروان ادیان غیر اسلامی **الگو بگیریم.**

پر واضح است که فعالیت در این زمینه سختی دارد، اما سزاوار نیست که غیر مسلمانان آن‌گونه عمل کنند و مسلمانان، نه. خدای متعال می‌فرماید: «إِنْ تَكُونُوا تَالِمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا تَأْلَمُونَ؛^۱ اگر شما درد و رنج می‌بینید آنها نیز همانند شما درد و رنج می‌بینند». آنان با آن‌که به آخرت اعتقادی ندارند ولی در راه اعتقاد خود فداکاری می‌کنند، حال آن‌که به فرموده‌ی قرآن کریم: «وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ؛^۲ ولی شما امیدی از خدا دارید که آنها ندارند».

سخن آخر

تأکید من این است که در تبلیغ اسلام صحیح و معرفی سیره‌ی پاک اهل بیت علیهم السلام کوتاهی نشود و چنان کنید که شعائر مقدس

۱. سوره نساء، آیه ۱۰۴.

۲. همان.

حسینی گسترده‌تر و پررنگ‌تر برگزار شود. دنیا تا اینجا کوتاهی کرده و در این امر تعمد داشته است. مبادا خدای ناکرده—ما نیز در لیست مقصراں قرار گیریم؛ بکوشیم با زبان و قلم و توان خود و تشویق دیگران از شعائر مقدس حسینی دفاع کنیم. ان شاء الله همه‌ی ما به گونه‌ای عمل کنیم که ناممان در لیست خادمان امام حسین علیه السلام ثبت شود.

در نمازها و در مظان استجابتها، همه‌ی شما عزیزان و مبلغان و مروّجان اسلام اصیل محمدی و اسلام ناب علوی را دعا می‌کنم.

و صلی اللہ علی محمد و آله الطاهرين

فهرست

۳	مقدمه
۴	هدف از قیام
۶	ملک‌های اسلام واقعی و اصیل
۸	فراهم بودن امکانات تبلیغ
۱۱	اسلام علوی یا؟
۱۵	نگاهی به تاریخ
۱۸	اهمیت و اثرگذاری علماء
۱۹	نکته‌ای دردآور از تاریخ
۲۰	سر دراز این رشته
۲۳	یادآوری یک پیام
۲۴	ترویج شعائر مقدس حسینی

۲۸.....	جاودانگی الهی
۳۱.....	امام حسین علیه السلام سنگ محک
۳۳.....	پیراستن اسلام وظیفه‌ی کیست؟
۳۵.....	ماهیت تبلیغ
۳۷.....	اهتمام به شعائر مقدس امام حسین علیه السلام
۳۸.....	دو بایسته‌ی یادآوری
۴۴.....	سخن آخر